

Petr Baran & Rudolf Růžička: CREATION

CREATION - elektroakustická skladba

Rozměrná počítačová elektroakustická kompozice **CREATION** vznikla v rozhlasové Elektroakustické laboratoři v Plzni a v Audiostudiu Českého rozhlasu v Praze. Devět částí této skladby je pojmenováno latinskými názvy se záměrným zvukomalebným vyzněním podle různých zvukově barevných vrstev, použitých při kompozici každé části. Jsou to: **Stridor, Clangor, Sonor, Clamor, Fremor, Canor, Fragor, Rumor a Plangor**. Názvy byly vybrány tak, aby svým významem tvořily jednotnou, v podstatě třídílnou formu s vrcholem někde ve druhé třetině celého díla. Názvy jednotlivých dílů inspirovaly zároveň autora k výběru vhodných zvuků, které zdánlivě, po vhodné úpravě a transformaci, připomínají obsah jednotlivých částí. Skladbu **Creation** je také možné zařadit do tvůrčí oblasti duchovní hudby.

Samotný název celého díla **Creation** má kromě základního biblického významu ve smyslu Stvoření světa, navodit u posluchače také představu velkého tvůrčího činu, kreaace, vytvoření díla výjimečného dosahu pro náš svět i pro vesmír. Má také připomínat aktivitu nejvýznamnějšího tvora ze všeho tvorstva na zemi - člověka, jeho povznášející i neblahou činnost, tvůrčí práci i ničení, zrození i smrt. První díl skladby začíná částí, nazvanou **Stridor**, která vzdáleně připomíná chrčení a sykot, následující **Clangor** naznačuje křik spojený s jasným, zvonivým až kovovým zvukem, **Sonor**, který uzavírá úvodní díl, je charakterizován hlučně znějícím zvukem s převažujícím šumotem. **Clamor**, zahajující střední díl, vyjadřuje jásot a křik, **Fremor** hluk a hřmot, umělecký vrchol celé skladby **Canor** libozvučné zvuky a zpěv. V závěrečné části **Fragor** označuje praskot a rachot, **Rumor** hovor a šum, v samotném závěru pak **Plangor** předvádí tepot a nářek.

Celá skladba **Creation** byla vytvořena na základě počítačového programu pro vznik computerových instrumentálních, vokálních i elektroakustických hudebních děl, nazvaného **CCOMP** (Computer COMposition Program). Při realizaci skladby byl v plné míře využit nově vzniklý podprogram, určený pro automatický výpočet MIDI-filů, který značně usnadňuje a urychluje zbytečnou, rutinní práci skladatele a umožňuje mu komunikaci s počítačem. Hudebně teoretickou notaci, která vznikla pro program **CCOMP** na základě americké notové transkripce nazvané ALMA (Alphanumeric Language for Musical Analysis), tak ihned převádí nejen do notačního záznamu na obrazovce počítače nebo na tiskárně, ale i do zvukové podoby, takže autoru umožňuje okamžitou sluchovou kontrolu v požadované zvukové barvě za pomoci syntetizéru nebo zvukové karty počítače. Skladatel pak může podle potřeby korigovat vzápětí výsledný zvuk podle své představy.

CREATION – videofilm

Tento film vznikl inspirován stejnojmennou skladbou Rudolfa Růžičky. Není její ilustrací, videoklipem, ani obrazovým doplňkem. Vychází z proudu neuvěřitelně silné energie, kterou autor tohoto filmu v elektroakustické kompozici cítí.

Po ohních plasmu a dýmech stvoření, po obrazech shluků hvězd, po neustále se k nám přibližujícím jakémusi biologickém útvaru plného světla, se z nekonečných hlubin vesmíru zjevuje první písmeno hebrejské abecedy **ALEF**. V matematice označuje mohutnost nekonečných množin. V hebrejské literatuře, zejména pak v kabale znamená pojem Všeho, tedy začátku i konce všehomíra. Vyjádřeno graficky je mu snad nejbližší forma nekonečného kruhu, tedy hada zakouslého do vlastního ocasu, symbolu tak častého třeba i u Keltů. Chcete-li, tedy pojem božské všejsoucnosti a nekonečnosti a tedy i dokonalosti.

Ve filmu pak se objevují další dva následující hebrejské znaky, jako symbolika k uvedení a částečné citaci z Tóry a to Knihy Genesis. A opět jsme u hada pokušení poznání, tedy možnosti stát se bohy.

Svazek Tóry pak později sám vzplane jako symbol čistoty energie, která je součástí onoho ohromného proudu časoprostorem. Plameny vůbec jsou zde cítěny jako obětně očistné. Poslední v tomto filmu uváděný hebrejský znak pak dovršuje symboliku těchto znaků. Je to znak plodnosti, tedy brány i plodu.

Stvoření člověka je vdechnutí této obrovské síly do blátivé hroudy. A jemu samému dostává se možnosti stát se součástí tohoto nekonečného proudu a dát tak smysl svému stvoření, klopytání po cestách, stavění kamenů i konstrukcí pýchy. Vztyčuje se ve svém zápasu s tíhou, touží dosáhnout tam, kam jeho síly ani technické záranky jej nikdy nedokážou povznést. A přitom vše co je, je i v něm.

A vše už tady bylo, jen my si musíme k Tomu najít svou vlastní cestu. Jiná, přes všechny možné i nemožné pomůcky, neexistuje.

www.youtube.com/watch?v=D2uyq4q-cEM